

Відшкодування шкоди, завданої втратою та пошкодженням речових доказів, за кримінально-процесуальним законодавством України

Reimbursement of damage, caused by loss and impairment of material evidences, by the criminal procedural legislation of Ukraine

Сергій Ковальчук

Ключові слова:

речові докази, втрата речових доказів, пошкодження речових доказів, відшкодування шкоди, кримінальне провадження.

Key words:

material evidences, loss of material evidences, impairment of material evidences, reimbursement of damage, criminal proceedings.

Вступ. Одним із завдань кримінального провадження, визначених ст. 2 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України), є охорона прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження. До прав, які підлягають забезпеченню під час кримінального провадження, належать майнові права, у тому числі на речі, які є речовими доказами.

Важливою гарантією забезпечення майнових прав учасників кримінального провадження як власників (законних володільців) речей, які є речовими доказами, є засада недоторканності права власності. Зокрема, відповідно до ч. 1 ст. 16 КПК України, позбавлення або обмеження права власності під час кримінального провадження здійснюється лише на підставі вмотивованого судового рішення, ухваленого в порядку, передбаченому КПК України. У разі відсутності підстав для позбавлення власника (законного володільця) права власності на речі, які є речовими доказами в кримінальному провадженні, вони підлягають поверненню йому на підставі судового рішення, що набрало законної сили. Водночас, як свідчать результати дослідження слідчої та судової практики, непоодинокими на сьогодні є випадки втрати та пошкодження речових доказів, що призводить до порушення майнових прав власника (законного володільця) відповідних речей. Усе це зумовлює актуальність дослідження підстав і порядку відшкодування шкоди, завданої втратою та пошкодженням речових доказів, як гарантії поновлення майнових прав учасників кримінального провадження.

Метою статті є дослідження підстав і порядку відшкодування шкоди, завданої втратою та пошкодженням речових доказів, за кримінально-процесуальним законодавством України.

Виклад основного матеріалу. За загальним правилом, визначеним ст. 130 КПК України, шкода, завдана незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, відшкодовується державою за рахунок Державного бюджету України у випадках та в порядку, передбачених законом. Спеціальною щодо наведеної є норма ч. 4 ст. 100 КПК України, відповідно до якої в разі втрати чи знищення стороною кримінального провадження наданого їй речового доказу вона зобов'язана повернути володільцю таку саму річ або відшкодувати її вартість.

Системний аналіз норм ч. 4 ст. 100 і ст. 130 КПК України дає підстави стверджувати, що законодавець здійснив спробу визначити підстави та порядок відшкодування шкоди, завданої втратою чи знищенням речових доказів. Зокрема, виходячи зі змісту ч. 4 ст. 100 КПК України, підставами для відшкодування шкоди є втрата і знищення стороною кримінального провадження наданого їй речового доказу. Водночас здійснена законодавцем спроба визначення підстав відшкодування шкоди у цьому разі не є досконалою та підлягає уточненню.

Так, по-перше, поняття «втрата речових доказів» охоплює своїм змістом широке коло випадків, за яких відбувається припинення існування відповідних речей, у тому числі знищення речових доказів та їх підміну іншими речами, які в теорії кримінального процесу розглядаються в як найбільш поширені способи фальсифікації доказів¹. У зв'язку з цим окрема вказівка у ч. 4 ст. 100 КПК України на знищення речового доказу як самостійну підставу відшкодування шкоди вбачається зайвою.

По-друге, з позиції теорії цивільного права втрата майна може полягати у фізичній загибелі речей та у вибутті майна з володіння особи². Відповідно, втрата речових доказів полягає або в їх фізичній загибелі (наприклад, внаслідок знищення), або у вибутті речових доказів із кримінального провадження без їх фізичної загибелі (наприклад, внаслідок підміни, крадіжки). Таким чином, визначаючи підстави для відшкодування шкоди, законодавець не враховує випадки пошкодження речових доказів.

Як указує Т.Є. Крисань, пошкодження майна за змістом ЦК України охоплює всі несприятливі зміни як тимчасового характеру, що вимагають витрат щодо їх усунення, так і необоротні, які іноді допускають використання речей за тим чи іншим їх призначенням зі зниженням їхньої вартості (часткове пошкодження), а іноді призводять до втрати цінності майна повністю і до абсолютної неможливості його використання, тобто загибелі (повне пошкодження)³. На відміну від втрати речових доказів, їх пошкодження полягає у зміні речових доказів, яка, на думку вчених, може характеризуватися їх деформуванням, зміною їх внутрішньої структури⁴, спотворенням властивостей матеріальних об'єктів⁵. Таким чином, пошкодження речових доказів, з одного боку, приводить до зміни їх доказових властивостей, а з іншого – до зменшення реальної вартості речей, які є речовими доказами у кримінальному провадженні, що, у свою чергу, зумовлює заподіяння їх власнику (законному володільцю) шкоди. У зв'язку з цим пошкодження речових доказів підлягає визнанню їх самостійною підставою для відшкодування шкоди.

По-третє, норма ч. 4 ст. 100 КПК України передбачає можливість втрати речового доказу лише сторонами кримінального провадження, хоча вона можлива також і внаслідок рішень, дій або бездіяльності суду. Зокрема, з урахуванням ч. 5 ст. 100 КПК України, речові докази, надані суду, підлягають зберіганню в суді, за винятком випадків, передбачених ч. ч. 5 і 6 ст. 100 та ч. 6 ст. 517 КПК України та підзаконними нормативно-правовими актами.

По-четверте, у ч. 4 ст. 100 КПК України мова йде про втрату стороною кримінального провадження наданого їй речового доказу, що кореспондує ч. 2 ст. 100 КПК України, відповідно до якої речовий доказ, наданий добровільно або на підставі судового рішення, зберігається у сторони кримінального провадження, якій він наданий. Водночас з урахуванням норми ч. 2 ст. 93 КПК України речовий доказ може бути не лише наданий стороні кримінального провадження, але й витребуваний та отриманий нею, а також вилучений стороною обвинувачення.

Що стосується порядку відшкодування шкоди, завданої втратою речових доказів, то законодавець передбачає два способи її відшкодування: повернення володільцю такої самої речі та відшкодування її вартості (ч. 4 ст. 100 КПК України). На можливість повернення власнику (законному володільцю) такої самої речі звертається увага й у ч. 2 п. 9 Постанови Пленуму Верховного Суду України «Про практику розгляду судами цивільних справ за позовами про відшкодування шкоди» від 27.03.1992 р. № 6 (далі – Постанова Пленуму).

Водночас у випадках відшкодування шкоди, завданої втратою речових доказів, законодавчий підхід, за якого вибір конкретного способу її відшкодування покладається на розсуд правозастосувача, вбачається невиправданим. Це пояснюється тим, що покладення на державу обов'язку повернення власнику (законному володільцю) такої самої речі, як та, що виступала речовим доказом у криміналь-

¹ Татаров О.Ю. Фальсифікація доказів та зловживання посадових осіб на досудовому провадженні – підстава перегляду судових рішень / О.Ю. Татаров // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2009. – № 22. – С. 199.

² Пиндинг А.Я. Понятие и основные виды договорных убытков по советскому гражданскому праву / А.Я. Пиндинг // Ученые записки ВЮЗИ. – Вып. 17. – Ч. 2. – М., 1968. – С. 52.

³ Крисань Т.Є. Збитки як категорія цивільного права України : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 / Т.Є. Крисань. – О., 2008. – С. 131.

⁴ Осовський О.Д. Фальсифікація доказів та їх процесуальних джерел як форма протидії розслідуванню порушення правил безпеки дорожнього руху та експлуатації транспортних засобів / О.Д. Осовський // Митна справа. – 2014. – № 2 (92), частина 2, книга 2. – С. 256.

⁵ Пінчук Д.В. Кримінально-процесуальні наслідки фальсифікації доказів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / Д.В. Пінчук. – К., 2009. – С. 8.

ному провадженні і була втрачена, є недоцільним, оскільки, з одного боку, це призведе до додаткових (і не завжди прозорих і виправданих) витрат на пошук і купівлю такої речі, а з іншого – не в усіх випадках сприятиме задоволенню законних інтересів власника (законного володільця) щодо своєчасного отримання речі належної якості.

Відсилковий характер норми ст. 130 КПК України у частині визначення порядку відшкодування шкоди зумовлює необхідність звернення до аналізу норм глави 82 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) і Закону України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду» від 01.12.1994 р. № 266/94-ВР (далі – Закон України). У ч. 1 ст. 1176 ЦК України законодавець визначає вичерпне коло випадків, за яких підлягає відшкодуванню шкода, завдана незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, але не відносить до числа таких випадків втрату та пошкодження речових доказів. Відповідно до ч. 6 ст. 1176 ЦК України, шкода, завдана фізичній або юридичній особі внаслідок іншої незаконної дії або бездіяльності чи незаконного рішення органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, органу досудового розслідування, прокуратури або суду, відшкодовується на загальних підставах. З урахуванням норм ч. 1 і 6 ст. 1176 ЦК України та ст. 1 Закону України, що визначають коло випадків, за яких підлягає відшкодуванню шкода, завдана незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, норми Закону України не підлягають застосуванню щодо правовідносин, які виникають внаслідок втрати або пошкодження речових доказів.

Загальні підстави відповідальності за завдану майнову шкоду визначені ст. 1166 ЦК України, згідно з якою майнова шкода, завдана неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю особистим немайновим правам фізичної або юридичної особи, а також шкода, завдана майну фізичної або юридичної особи, відшкодовується в повному обсязі особою, яка її завдала. Водночас у теорії цивільного права норми правового інституту відшкодування шкоди, завданої неправомірними діями, визначеними у главі 82 ЦК України, за змістом обґрунтовано поділяються на дві групи: 1) загальні правила та норми, які застосовуються до всіх зобов'язань із заподіяння шкоди, оскільки спеціальний закон не передбачає якихось винятків із загальних правил (ст. ст. 1166, 1167, 1172, 1191–1193 ЦК України); 2) спеціальні правила, передбачені законом для особливих випадків заподіяння та відшкодування шкоди (ст. ст. 1173–1176, 1178–1184, 1187–1188, § 2 і 3 глави 82 ЦК України)⁶.

Поділяючи таку позицію, потрібно відзначити, що в разі втрати або пошкодження речових доказів внаслідок незаконних рішень, дій чи бездіяльності органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, завдана шкода підлягає відшкодуванню на підставі ст. 1173 ЦК України, яка визначає підстави відшкодування шкоди, завданої органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування. Такий висновок підтверджується і результатами дослідження судової практики. Зокрема, вирішуючи спори про відшкодування шкоди, завданої втратою речових доказів, суди ухвалюють рішення та керуються ст. 1173 ЦК України як спеціальною нормою, що визначає підстави відшкодування шкоди, завданої органом державної влади, органом влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування⁷. У разі втрати або пошкодження речових доказів у кримінальному провадженні внаслідок незаконних рішень, дій чи бездіяльності сторони захисту, потерпілого завдана майнова шкода підлягає відшкодуванню на підставі ст. 1166 ЦК України.

З урахуванням правил, закріплених ч. 4 ст. 100 і ст. 130 КПК України та ст. ст. 1166 і 1173 ЦК України, у разі втрати речових доказів стороною обвинувачення, судом незалежно від їх вини власнику (законному володільцю) передбачене відшкодування державою за рахунок Державного бюджету України їх повної вартості, а у разі пошкодження речових доказів – вартості відновного ремонту чи суми, на яку зменшилася реальна вартість речей, визнаних речовими доказами. У разі втрати або пошкодження речових доказів стороною захисту, потерпілим завдана власнику (законному володільцю) шкода підлягає відшкодуванню ними самостійно в повному обсязі.

⁶ Боярський О.О. Деякі спеціальні випадки відшкодування шкоди за ЦК України / О.О. Боярський // Актуальні проблеми держави і права. – 2007. – Вип. 33. – С. 198.

⁷ Рішення Галицького районного суду м. Львова від 15.05.2015 р. (справа № 461/303/15-ц) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://cases.legal/lang-uk/act-uk1-44257417.html>.

Під час розгляду питань визначення розміру майнової шкоди, завданої незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду, вченими-процесуалістами обґрунтовується доцільність включення до неї неотриманих доходів.

Як відзначає В.Т. Нор, аналіз чинного цивільного законодавства свідчить про те, що до розміру майнової шкоди повинні входити як прямі збитки, так і неотримані доходи. При цьому відшкодування шкоди у натурі не є перешкодою до відшкодування, крім того, ще й заподіяних збитків у вигляді неотриманих доходів, які потерпіла особа одержала б, якщо б не був вчинений злочин⁸. На необхідність відшкодування потерпілому на його вимогу неотриманих доходів у зв'язку із заподіянням шкоди майну звертається увага й у ч. 2 п. 9 Постанови Пленуму. З урахуванням наведеного відшкодуванню повинна підлягати не лише пряма шкода, завдана втратою речових доказів у кримінальному провадженні, але й неотримані доходи – прибуток, який міг бути отриманий власником (законним володільцем) речей, визнаних речовими доказами у кримінальному провадженні, за умови їх своєчасного повернення на підставі судового рішення, яке набрало законної сили. Аналогічний підхід повинен застосовуватися й у разі пошкодження речових доказів, яке потягло за собою зменшення їх реальної вартості: окрім прямої шкоди, власнику (законному володільцю) повинні відшкодуватися неотримані доходи – різниця у розмірі прибутку, яка могла бути отримана ним за умови неушкодження речей, визнаних речовими доказами у кримінальному провадженні.

Відповідно до норм ст. 1167 ЦК України в разі втрати або пошкодження речових доказів власнику (законному володільцю) підлягає відшкодуванню завдана йому внаслідок цього моральна шкода. Моральна шкода, завдана втратою або пошкодженням речових доказів у кримінальному провадженні, відшкодується відповідно до загальних положень ст. 1167 ЦК України, які визначають підстави і порядок її відшкодування.

Оскільки втрата речових доказів приводить до позбавлення власника (законного володільця) належних йому майнових прав на речі, визнані речовими доказами у кримінальному провадженні, а їх пошкодження – до порушення його майнових прав, питання про відшкодування шкоди, завданої їх втратою та пошкодженням, підлягає вирішенню судом. Вирішуючи питання про відшкодування такої шкоди, суд повинен:

- 1) встановити наявність в особи, яка звернулася з позовом про її відшкодування, майнових прав на речі, визнані речовими доказами (шляхом дослідження доказів, які підтверджують факт набуття таких прав);
- 2) дослідити обставини отримання речових доказів (шляхом дослідження протоколів відповідних слідчих (розшукових) дій, протоколу судового засідання тощо);
- 3) встановити факт покладення на сторону кримінального провадження, суд обов'язку зберігати речові докази (шляхом дослідження документів, які містять процесуальне рішення про зберігання речових доказів разом з матеріалами кримінального провадження або про їх передачу на зберігання);
- 4) встановити факт втрати або пошкодження речових доказів (шляхом дослідження обставин, за яких відбулася їх втрата або пошкодження);
- 5) визначити наявність підстав для повернення речових доказів власнику (законному володільцю) у конкретному кримінальному провадженні;
- 6) визначити розмір завданої майнової та моральної шкоди.

У разі втрати речових доказів визначення розміру майнової шкоди здійснюється шляхом дослідження доказів, які містять грошову оцінку відповідних речей, а у разі їх пошкодження – шляхом дослідження речей, визнаних речовими доказами у кримінальному провадженні, та документів, які містять грошову оцінку відповідних речей і визначають вартість відновного ремонту чи суму, на яку зменшилася їх реальна вартість. У разі втрати або пошкодження речових доказів визначення розміру моральної шкоди здійснюється шляхом дослідження доказів, які згідно зі ст. 23 ЦК України повинні підтверджувати факт заподіяння фізичних і душевних страждань внаслідок втрати або пошкодження речових доказів, вказувати на глибину таких страждань, ступінь вини особи, яка завдала моральної шкоди, якщо вина є підставою для відшкодування, та інші обставини, які мають істотне значення, а також вказувати розмір грошового відшкодування моральної шкоди. Досліджуючи критерії визначення розміру завданої моральної шкоди, вчені вказують, що «доказування факту завданої моральної шкоди та її розміру, як, власне, і наявності причинно-наслідкового зв'язку між шкодою та протиправною поведінкою заподіювача, досить часто є

⁸ Нор В.Т. Имущественная ответственность за неправильные действия должностных лиц / В.Т. Нор. – Львів : Вища школа, 1974. – С. 40.

обтяжливим та практично неможливим для позивача»⁹. Повною мірою це стосується й випадків втрати та пошкодження речових доказів.

Як свідчать результати дослідження судової практики, у разі встановлення наведених фактів і дослідження вказаних обставин суди ухвалюють рішення про задоволення позовних вимог про відшкодування шкоди, завданої втратою або пошкодженням речових доказів, і стягнення на користь їх власника (законного володільця) майнової та моральної шкоди. У разі невстановлення вказаних фактів, у тому числі й у випадках ненаведення власником (законним володільцем) речей, визнаних речовими доказами у кримінальному провадженні, відповідних доказів, суди відмовляють у задоволенні позовних вимог про стягнення майнової та/або моральної шкоди.

Наприклад, Галицький районний суд м. Львова рішенням від 15.05.2015 р. у справі № 461/303/15-ц позов власника речових доказів – ОСОБА_1 – про відшкодування матеріальної та моральної шкоди задовольнив частково. З урахуванням досліджених обставин суд постановив стягнути з Державного бюджету України через Головне управління Державної казначейської служби України у Львівській області шляхом списання коштів з єдиного казначейського рахунку на користь ОСОБА_1 матеріальну шкоду в розмірі 3 902 (три тисячі дев'ятсот дві) гривні 50 копійок. При цьому суд дійшов до переконання про необґрунтованість позовних вимог у частині моральної шкоди, оскільки позивачем не надано жодних належних доказів на підтвердження завдання їй такої шкоди, а тому у цій частині вимог відмовив¹⁰.

Висновки. Підсумовуючи викладене, потрібно звернути увагу на необхідність удосконалення правового регулювання порядку відшкодування шкоди, завданої втратою речових доказів у кримінальному провадженні, і нормативного закріплення порядку відшкодування шкоди, завданої їх пошкодженням. З урахуванням викладеного вбачається за доцільне норми ч. 4 ст. 100 КПК України у частині визначення підстав і порядку відшкодування такої шкоди викласти у такій редакції: «4. У разі втрати стороною кримінального провадження, судом отриманого ними речового доказу вони зобов'язані відшкодувати його вартість у повному обсязі. У разі пошкодження стороною кримінального провадження, судом отриманого ними речового доказу вони зобов'язані відшкодувати витрати, понесені власником (законним володільцем), у повному обсязі. Шкода, завдана втратою або пошкодженням речового доказу стороною обвинувачення, судом, відшкодовується державою за рахунок Державного бюджету України. Шкода, завдана втратою або пошкодженням речового доказу стороною захисту, потерпілим відшкодовується ними самостійно».

Анотація

Стаття присвячена дослідженню підстав і порядку відшкодування шкоди, завданої втратою та пошкодженням речових доказів, за кримінально-процесуальним законодавством України. На основі результатів аналізу теоретичних положень обґрунтовується доцільність уточнення нормативно закріплених підстав відшкодування такої шкоди. Визначається коло фактів та обставин, які підлягають встановленню судом під час розгляду й вирішення питання про відшкодування шкоди, завданої втратою або пошкодженням речових доказів у кримінальному провадженні.

Summary

The article is dedicated to the consideration of grounds and procedure of reimbursement of damage, caused by loss and impairment of material evidences, by the criminal procedural legislation of Ukraine. Based on the results of the analysis of the theoretical positions the necessity of rectification of legal fixed grounds of reimbursement of such damage justified. The range of facts and circumstances, which must to be established by the court during the consideration and decision of the question about reimbursement of damage, caused by loss and impairment of material evidences in criminal proceedings, determined.

⁹ Батожська О.В. Критерії визначення розміру завданої моральної шкоди при її доказуванні в суді / О.В. Батожська, О.В. Піхурець // Право і безпека. – 2015. – № 2 (57). – С. 150.

¹⁰ Рішення Галицького районного суду м. Львова від 15.05.2015 р. (справа № 461/303/15-ц) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://cases.legal/lang-uk/act-uk1-44257417.html>.

Використана література:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
2. Татаров О.Ю. Фальсифікація доказів та зловживання посадових осіб на досудовому провадженні – підстава перегляду судових рішень / О.Ю. Татаров // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2009. – № 22. – С. 196–205.
3. Осовський О.Д. Фальсифікація доказів та їх процесуальних джерел як форма протидії розслідуванню порушення правил безпеки дорожнього руху та експлуатації транспортних засобів / О.Д. Осовський // Митна справа. – 2014. – № 2(92), частина 2, книга 2. – С. 252–258.
4. Пінчук Д.В. Кримінально-процесуальні наслідки фальсифікації доказів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / Д.В. Пінчук. – К., 2009. – 18 с.
5. Пиндинг А.Я. Понятие и основные виды договорных убытков по советскому гражданскому праву / А.Я. Пиндинг // Ученые записки ВЮЗИ. – Вып. 17. – Ч. 2. – М., 1968. – С. 17–52.
6. Крисань Т.Є. Збитки як категорія цивільного права України : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 / Т.Є. Крисань. – О., 2008. – 216 с.
7. Про практику розгляду судами цивільних справ за позовами про відшкодування шкоди : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 27.03.1992 р. № 6 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0006700-92>.
8. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page>.
9. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду : Закон України від 01.12.1994 р. № 266/94-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/266/94-%D0%B2%D1%80>.
10. Боярський О.О. Деякі спеціальні випадки відшкодування шкоди за ЦК України / О.О. Боярський // Актуальні проблеми держави і права. – 2007. – Вип. 33. – С. 196–201.
11. Рішення Галицького районного суду м. Львова від 15.05.2015 р. (справа № 461/303/15-ц) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://cases.legal/lang-uk/act-uk1-44257417.html>.
12. Нор В.Т. Имущественная ответственность за неправильные действия должностных лиц / В.Т. Нор. – Львів : Вища школа, 1974. – 216 с.
13. Батожська О.В. Критерії визначення розміру завданої моральної шкоди при її доказуванні в суді / О.В. Батожська, О.В. Піхурець // Право і безпека. – 2015. – № 2 (57). – С. 148–154.

Сергій Ковальчук,

кандидат юридичних наук, доцент,

заступник директора Прикарпатського юридичного інституту
Національного університету «Одеська юридична академія»